

בכורות פרק א הלוקח עובר חמורו דף ט

שאינו שווה כחמור מוכח שהדבר הראשון היה קדוש ואסור בהנאה, ר' שמעון חולק וסובר שפטר חמור מותר בהנאה משום שכל דבר שהפדיון שלו מותר בהנאה גם הדבר הנפדה מותר בהנאה. אפשרות נוספת שנחלקו בלימוד הפסוק "**לא תעבד בבכור שורך, ולא תגוז בכור צאנך**" שלמדו מהמילה 'שורך' למעט בכור אדם שמותר בהנאה, ונחלקו בלימוד המילה 'צאנך' ר' יהודה סבר שבכור שבשותפות של עכו"ם צריך לתתו לכהן ולמד שאינו קדוש בקדושת הגוף ומותר בגיזה ועבודה ור' שמעון סבר שבכור שבשותפות של עכו"ם פטור מלתת לכהן ולמד למעט פטר חמור שמותר בהנאה.

חמורה מעוברת שלא ילדה מעולם וילדה בן זכר צריך לפדותו בשה, כבש או עז, זכר או נקבה, גדול או קטן, תמים או בעל מום שכתוב "**ופטר חמור תפדה בשה**". חמורה מעוברת שילדה שני זכרים ולא ידוע מי מהם הבכור, הבעלים מפריד טלה אחד ופודה את הבכור ביניהם ונותן לכהן. מהמשנה משמע שחמורה מעוברת שילדה שני זכרים יחד רק אחד מהם קדוש וכשיטת חכמים שאי אפשר לצמצם שייצאו שני זכרים ביחד ממש אלא אחד נולד קודם והשני לא נחשב לחציצה משום שמין במינו אינו חוצץ, ר' יוסי הגלילי חולק וסובר שאפשר לצמצם ואם נולדים שני זכרים בדיוק בבת אחת שניהם קדושים שכתוב בבכור בהמה טהורה "**וכל פטר שגר בהמה אשר יהיה לך הזכרים לה**" ולמדו מהמילה 'הזכרים' לרבות שניים, והקישו דין פטר חמור לבכור בהמה טהורה.

חמורה שילדה זכר ונקבה ולא ידוע מי נולד קודם מפריד טלה אחד ופודה את הספק אבל משאיר את הטלה לעצמו שמותר בהנאה ולא צריך לתת לכהן שהמוציא מחברו עליו הראיה. שתי חמורים שלא ביכרו וילדו שני זכרים מביא שני טלאים לכהן, אם ילדו זכר ונקבה מביא טלה אחד לכהן, ילדו שני זכרים ונקבה מפריש שני טלאים לפדות מספק את שני הזכרים ואחד נותן לכהן שבוודאי בכור, ילדו שתי נקבות וזכר או שתי נקבות ושני זכרים צריך להפריש טלאים כמספק הזכרים ולא חייב לתת לכהן כלום שמא הנקבות נולדו קודם. המשנה כדעת ר' יהודה שפטר חמור כל זמן שלא נפדה אסור בהנאה ולכן צריך לפדות את הספק ולהתירו משום שבכל מקום שהתורה אמרה שאפשר לפדות בדבר מסוים אפילו שלא בשווי המדויק של הדבר הנפדה כגון כאן שאפשר לפדות בשה